

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Μέτρα στήριξης των συγγενών των θυμάτων και των πληγέντων του σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023, συνταξιοδοτική διάταξη, ρυθμίσεις για την ενίσχυση της ασφάλειας των συγκοινωνιών, διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης, παρεμβάσεις για τον εκσυγχρονισμό της τουριστικής νομοθεσίας και άλλες επείγουσες διατάξεις»

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

- 1.** Ετήσια δαπάνη, η οποία εκτιμάται στο ποσό των **2 εκατ. ευρώ** περίπου από τη θεσπιζόμενη χορήγηση ειδικής σύνταξης. (**άρθρο 58**)
- 2.** Ετήσια δαπάνη από την αύξηση, κατά 60 (από 120 σε 180), των ημερών μετακίνησης εκτός έδρας του προσωπικού της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) για τη στελέχωση των περιφερειακών αερολιμένων και την ως εκ τούτου κάλυψη των πρόσθετων εξόδων ημερήσιας αποζημίωσης και διανυκτέρευσης του προσωπικού αυτού. (**άρθρο 74**) Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης ανέρχεται στο ποσό των **450 χιλ. ευρώ** περίπου.
- 3.** Ετήσια δαπάνη από την καταβολή των προβλεπόμενων αποδοχών, λόγω της δυνατότητας απασχόλησης, με πλήρη ή μερική απασχόληση στα Α.Ε.Ι., των μελών ΔΕΠ και του λοιπού προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π., Ε.Ε.Π.) που αναλαμβάνουν καθήκοντα προέδρου, αντιπροέδρου, διοικητή, υποδιοικητή κ.λπ. σε εποπτευόμενους από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης φορείς. (**άρθρο 122**) Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.
- 4.** Δαπάνη από τη μεταφορά στην Α.Π.Α. ποσών που έχουν κατατεθεί στο Δημόσιο, ως έσοδα από παράβολα, κατά το οριζόμενο χρονικό διάστημα και δεν της έχουν αποδοθεί, με αντίστοιχη αύξηση εσόδων της Αρχής. (**άρθρο 73 παρ. 6**) Το ύψος αυτών ανέρχεται για τα έτη 2020 – 2022 στο ποσό των **3,7 εκατ. ευρώ** περίπου.
- 5.** Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους δημιουργίας πληροφοριακού συστήματος, για την παρακολούθηση της πορείας της αδειοδότησης των προσωρινών μονάδων αφαλάτωσης. (**άρθρο 49 εσωτ. παρ.9**) Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α., εκτιμάται στο ποσό των **37,2 χιλ. ευρώ**.
- 6.** Δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης στο πυροσβεστικό προσωπικό για την εκτέλεση πρόσθετης υπηρεσίας πέραν του προβλεπόμενου ωραρίου

εργασίας, για την κάλυψη αυξημένων υπηρεσιακών αναγκών δασοπυρόσβεσης το έτος 2023. **(άρθρο 129)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός υπαλλήλων και πρόσθετων ημερών απασχόλησης αυτών κ.λπ.) και εκτιμάται στο ποσό των **2,5 εκατ. ευρώ** περίπου.

7. Δαπάνη ύψους **773 χιλ. ευρώ** περίπου, από τη δημιουργία Μητρώου Απασχολούμενων στον Πολιτισμό (Μ.Α.Π.). **(άρθρα 102-105 και 118)**

8. Δαπάνη από τη(ν):

- δημιουργία στο Υπουργείο Τουρισμού ηλεκτρονικού συστήματος καταγραφής αφίξεων – αναχωρήσεων επισκεπτών στα τουριστικά καταλύματα καθώς και ηλεκτρονικής πλατφόρμας με την ονομασία MyDigitalTourism, **(άρθρα 34 και 37)**

- πρόβλεψη έκδοσης ειδικών υπηρεσιακών ταυτοτήτων σε υπαλλήλους των Περιφερειακών Υπηρεσιών Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, **(άρθρο 48)**

- καταβολή στα αναφερόμενα ασφαλιστικά ταμεία των διαγραφιστών οφειλών προς αυτά, εξαιτίας του σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023, **(άρθρο 61 παρ. 3)**

- ένταξη του ν.π.ι.δ. «Ελληνικό Κέντρο Διαστήματος» («ΕΛ.ΚΕ.Δ») και του Ιδρύματος Ποιμαντικής Επιμόρφωσης της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών (Ι.Π.Ε.), στους τεχνολογικούς φορείς που διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4310/2014 και τη συνακόλουθη δυνατότητα εφαρμογής ευνοϊκότερων ρυθμίσεων (συμμετοχή στα προγράμματα χρηματοδότησης της Γ.Γ.Ε.Τ. κ.λπ.), **(άρθρα 23 και 24)**

- ανάληψη του κόστους ανάπτυξης και συντήρησης του Ο.Π.Σ. Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., έως την έκδοση της αναφερόμενης κ.υ.α., **(άρθρο 25)**

- καταβολή λειτουργικών εξόδων της εταιρείας «Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Μ.Ο.Δ.) Α.Ε.», λόγω της παράτασης λειτουργίας της, **(άρθρο 29)**

- δημιουργία προγράμματος με σκοπό τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων του πολιτιστικού, δημιουργικού και χειροτεχνικού κλάδου, **(άρθρο 107)**

- κατασκευή χώρων μόνιμης προστασίας και ανάδειξης των αρχαιοτήτων του Πολυανδρίου στην περιοχή Εσπλανάδα Φαλήρου. **(άρθρο 109)**

9. Δαπάνη από την πληρωμή των ταχυδρομικών υπηρεσιών που παρασχέθηκαν στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, κατ' εφαρμογή του **άρθρου 131**.

10. Δαπάνη από τη χορήγηση ανταλλακτικών πινακίδων σε ρυμουλκούμενα οχήματα λόγω κλοπής ή απώλειάς τους και αντίστοιχη αύξηση εσόδων από την είσπραξη του προβλεπόμενου τέλους. **(άρθρο 90)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

11. Ενδεχόμενη δαπάνη από την κάλυψη του κόστους τεχνικής υποστήριξης, συντήρησης και αναβάθμισης του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων σε περίπτωση που αυτή ανατεθεί σε ν.π.δ.δ. που δεν ανήκει στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης. **(άρθρο 26)**

12. Ενδεχόμενη δαπάνη από την καταβολή αποδοχών δημοσιογράφου, σε περίπτωση κάλυψης των θέσεων του Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων και Τύπου της Υ.Π.Α. από δημοσιογράφους αντί υπαλλήλους. **(άρθρο 72 παρ.2)**

13. Ενδεχόμενη δαπάνη σε περίπτωση αντιμετώπισης πρόσθετου κόστους: **α)** λειτουργίας και υλοποίησης αρμοδιοτήτων της ιδρυόμενης Υπηρεσίας Εναερίων Μέσων Ελληνικής Αστυνομίας, σε σχέση με τα ισχύοντα για την υπηρεσία «Εναερία Μέσα Σωμάτων Ασφαλείας», της οποίας αποτελεί καθολικό διάδοχο **(άρθρο 127)** και **β)** υλοποίησης πρόσθετων αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας Εναερίων Μέσων Πυροσβεστικού Σώματος. **(άρθρο 128)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από την έκδοση του π.δ., για τον καθορισμό της οργάνωσης αυτής (διάρθρωση επιμέρους οργανικών μονάδων, στελέχωση κ.λπ.).

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπισθούν από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού

14. Απώλεια εσόδων εξαιτίας της φορολογικής απαλλαγής, στα εισοδήματα έτους 2022 των οριζόμενων επιχειρήσεων των οποίων επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των νόμων 3908/2011 και 4399/2016. **(άρθρο 5)**

Η ανωτέρω απώλεια θα αναπληρωθεί από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση

1. Ετήσια δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των οικείων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Πανεπιστημίων ή Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.), κατά περίπτωση, από την κάλυψη των εξόδων φοίτησης (συγγράμματα, σίτιση κ.λπ.) λόγω της αύξησης, του αριθμού των εισακτέων σε ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για τα οριζόμενα ακαδημαϊκά έτη, επιπλέον του συνολικού αριθμού εισακτέων, στο πλαίσιο εφαρμογής των προτεινομένων διατάξεων σχετικά με το σιδηροδρομικό δυστύχημα της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023. **(άρθρο 65)**

2. Ετήσια δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, κατά περίπτωση, από την κάλυψη:
α) της μισθοδοσίας των μελών Δ.Ε.Π. που θα καταλάβουν τις συνιστώμενες οκτώ (8) θέσεις στο Τμήμα Ψυχολογίας καθώς και του πρόσθετου διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού που προσλαμβάνεται,

- β)** του επιδόματος θέσης ευθύνης στον προϊστάμενο της Γραμματείας του Τμήματος, ύψους **4,2 χιλ. ευρώ** περίπου,
γ) των λειτουργικών εξόδων των συνιστώμενων μονάδων (ακαδημαϊκής και διοικητικής),
δ) της παροχής συγγραμμάτων, σίτισης και λοιπών παροχών των φοιτούντων στο Τμήμα Ψυχολογίας. **(άρθρο 123)**

Η υλοποίηση του συνόλου της προαναφερόμενης δαπάνης συναρτάται με τον χρόνο έναρξης λειτουργίας των ανωτέρω μονάδων καθώς με τον βαθμό πλήρωσης των προβλεπόμενων θέσεων.

3. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.) από την καταβολή αποζημίωσης στους υπαλλήλους της Αρχής, για την απασχόλησή τους κατά τις νυχτερινές ώρες, τις αργίες και τις εξαιρέσιμες ημέρες, λόγω της λειτουργίας των οριζόμενων οργανικών μονάδων αυτής σε εικοσιτετράωρη βάση. **(άρθρο 73 παρ.3)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός υπαλλήλων και ωρών απασχόλησης κ.λπ.) και από την έκδοση σχετικής απόφασης του Διοικητή της Α.Π.Α.

4. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των εταιρειών Οδικές Συγκοινωνίες Α.Ε. (Ο.ΣΥ. Α.Ε.) και Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε. (ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.) από την κάλυψη του κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού που θα προσληφθεί με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου για την κάλυψη των θέσεων ειδικότητας Οδηγών και Τεχνιτών. **(άρθρο 75 παρ. 2)** Η εν λόγω δαπάνη ανέρχεται στο ποσό των **14,8 εκατ. ευρώ** περίπου.

5. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος (Ο.Σ.Ε. Α.Ε.) από την αντιμετώπιση του κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού που θα προσληφθεί με σύμβαση εργασίας ι.δ.α.χ., για την κάλυψη των θέσεων συγκεκριμένων ειδικοτήτων του Οργανισμού. **(άρθρο 78 παρ.1)** Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής ανέρχεται στο ποσό των **850 χιλ. ευρώ** περίπου και αφορά στην πρόσληψη 50 ατόμων. (Για το τρέχον οικονομικό έτος η δαπάνη ανέρχεται στο ποσό των **640 χιλ. ευρώ**, περίπου.)

6. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Α.Π.Α. από:

α. τη νομιμοποίηση της διαδικασίας εκκαθάρισης και πληρωμής δαπανών της Αρχής που έχουν πραγματοποιηθεί κατά το οριζόμενο χρονικό διάστημα. **(άρθρο 73 παρ.2)** Η εν λόγω δαπάνη ανέρχεται στο ποσό των **317 χιλ. ευρώ** περίπου,

β. τη σύναψη συμβάσεων με τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος» (Δ.Α.Α. / εκτός φορέων Γενικής Κυβέρνησης) για τη μίσθωση ή πάσης φύσεως παραχώρηση ή διάθεση χώρων προς εξυπηρέτηση των αναγκών εγκατάστασης βοηθητικών υπηρεσιών της Α.Π.Α. εντός των εγκαταστάσεων του Δ.Α.Α. **(άρθρο 73 παρ.5)**

7. Δαπάνη του προϋπολογισμού του Ο.Σ.Ε. Α.Ε. από την ανανέωση των συμβάσεων ι.δ.ο.χ. στον τομέα της φύλαξης ισόπεδων διαβάσεων και

εγκαταστάσεων του Οργανισμού. **(άρθρο 79)** Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής ανέρχεται στο ποσό του **1,9 εκατ. ευρώ**, περίπου για το τρέχον οικονομικό έτος και σε ετήσια βάση στο ποσό των **2,5 εκατ. ευρώ**, περίπου και αφορά στην ανανέωση συμβάσεων 160 ατόμων.

8. Δαπάνη του προϋπολογισμού των οικείων Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. και των Λιμενικών Ταμείων, από την αντιμετώπιση των εξόδων εκτέλεσης των αναγκαίων έργων συντήρησης και επισκευής των λιμενικών εγκαταστάσεων σε κάθε είδους λιμένα ανεξαρτήτως ενδιαφέροντος που νομιμοποιούνται, σύμφωνα με τις προβλέψεις των **άρθρων 54 και 55**. Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (είδος εκτελούμενων έργων κ.λπ.), όσον αφορά δε στον Οργανισμό Λιμένος Ηγουμενίτσας Α.Ε., εκτιμάται στο ποσό των **50 χιλ. ευρώ**.

9. Δαπάνη από την καταβολή παροχών κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα σε πρόσωπα, τα οποία καθίστανται δικαιούχοι, επειδή η χορηγούμενη ειδική σύνταξη δεν υπολογίζεται στα σχετικά εισοδηματικά όρια. **(άρθρο 58)**

10. Δαπάνη του προϋπολογισμού της εταιρείας Ο.ΣΥ. Α.Ε., για το έτος 2023, από την καταβολή αποδοχών σε συνεργάτες δικηγόρους που απασχολεί η εταιρεία για το οριζόμενο χρονικό διάστημα. **(άρθρο 75 παρ.3)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός δικηγόρων, διάρκεια απασχόλησης κ.λπ.).

11. Δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., από την κάλυψη των οριζόμενων δαπανών νοσηλείας και αποκατάστασης των τραυματιών στο σιδηροδρομικό δυστύχημά των Τεμπών της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023. **(άρθρο 63)**

12. Δαπάνη του προϋπολογισμού των ο.τ.α. που είναι φορείς εκπόνησης Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (Σ.Β.Α.Κ.), από την κάλυψη του κόστους διαμόρφωσης και συντήρησης της σχετικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας. **(άρθρο 94)**

13. Ενδεχόμενη δαπάνη από τη δυνατότητα παροχής, στα οριζόμενα πρόσωπα, δια ζώσης και κατ' οίκον, δωρεάν εξατομικευμένης ψυχολογικής υποστήριξης. **(άρθρο 64)**

14. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) από την κάλυψη του κόστους παροχής νομικής βοήθειας, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ν.3226/2004, σε θύματα και λοιπά πρόσωπα που ορίζονται δικαιούχοι ως προς τις αξιώσεις τους, λόγω του σιδηροδρομικού δυστυχήματος της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023. **(άρθρο 66)** Το ύψος της δαπάνης αυτής εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός προσώπων που θα κάνουν χρήση της διάταξης, ύψος καλυπτόμενων εξόδων κλπ.).

15. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού του Ο.Σ.Ε. Α.Ε., στην περίπτωση που καταβληθεί αποζημίωση στα μέλη των ειδικών επιτροπών, που συγκροτούνται, για τη διεξαγωγή της πρακτικής δοκιμασίας των υποψηφίων. **(άρθρο 78 παρ.3)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπισθούν από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των ως άνω φορέων γενικής κυβέρνησης κατά περίπτωση.

16. Απώλεια εσόδων από τη θέσπιση φορολογικών και λοιπών προνομίων κατά την καταβολή της ειδικής σύνταξης, την απαλλαγή καταβολής φόρου κληρονομιάς και τη διαγραφή βεβαιωμένων οφειλών στους οριζόμενους δικαιούχους. **(άρθρα 58 - 60)**

17. Απώλεια δημοσίων εσόδων, από τη νομιμοποίηση υφιστάμενων λιμενικών εγκαταστάσεων σε κάθε είδους λιμένα, ανεξαρτήτως ενδιαφέροντος, με την καταβολή της προβλεπόμενης αποζημίωσης αυθαίρετης χρήσης είτε με έκπτωση (50%) είτε με άτοκες δόσεις και διαγραφή των προσαυξήσεων. **(άρθρο 55)** Το ύψος της εν λόγω απώλειας εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

18. Απώλεια εσόδων του προϋπολογισμού του e-ΕΦΚΑ από τη μη είσπραξη των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών, λόγω της χρονικής μετάθεσης για ένα ακόμη έτος, της υπαγωγής ναυτικών σε επαγγελματικά πλοία αναφυχής στην υποχρεωτική ασφάλιση του Φορέα. **(άρθρο 52)**

Οι ανωτέρω απώλειες εσόδων θα αναπληρωθούν από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των ως άνω φορέων γενικής κυβέρνησης κατά περίπτωση.

III. Επί του προϋπολογισμού του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και λοιπών φορέων κοινωνικής ασφάλισης κατά περίπτωση/φορείς Γενικής Κυβέρνησης

1. Μελλοντική δαπάνη από την καταβολή αυξημένων συνταξιοδοτικών παροχών, εξαιτίας της υπαγωγής στην ασφαλιστική προστασία και του χρόνου προετοιμασίας (πρόβας) των αναφερόμενων καλλιτεχνών. **(άρθρο 106)**

Η ανωτέρω δαπάνη θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του e-Ε.Φ.Κ.Α.

2. Απώλεια εσόδων λόγω της αυτοδίκαιης διαγραφής των ατομικών οφειλών, προς ασφαλιστικά ταμεία των οριζόμενων προσώπων (αποβιωσάντων στο σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023, των

συνδεόμενων με αυτούς προσώπων κ.λπ), οι οποίες δεν έχουν εξοφληθεί κατά την αναφερόμενη ημερομηνία. **(άρθρο 61)**

Η ανωτέρω απώλεια θα αναπληρωθεί από άλλες πηγές εσόδων του ε-Ε.Φ.Κ.Α.

IV. Επί του προϋπολογισμού του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ./φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

1. Ετήσια δαπάνη λόγω της σύστασης Υπηρεσίας Ε.Ο.Τ. Εξωτερικού Αυστραλίας και της στελέχωσης αυτής με τακτικό και επιτόπιο προσωπικό κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 38 και 39)**

2. Δαπάνη από την πληρωμή υποχρεώσεων οικονομικού έτους 2022, για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας της Υπηρεσίας Ε.Ο.Τ. Ρωσίας, μέσω της θέσπισης κατ' εξαίρεση διαδικασίας [κατά παρέκκλιση του άρθρου 100 του ν. 4270/2014 περί έκδοσης Χρηματικών Ενταλμάτων Προπληρωμής (ΧΕΠ)] με τον ορισμό ως υπολόγου - διαχειριστή επιτόπιου υπαλλήλου και με τη δυνατότητα αποπληρωμής απλήρωτων υποχρεώσεων ετών 2022 και 2023 με την έκδοση ΧΕΠ στο όνομα του υπόλογου. **(άρθρο 46)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπισθούν από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Τ.

V. Επί του προϋπολογισμού του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης (φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων, από την παραχώρηση ατελώς σε ν.π.ι.δ., για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, των αναφερόμενων δημοτικών χώρων, όμορων του αεροδρομίου Ηρακλείου Κρήτης «Νίκος Καζαντζάκης», πέραν των προβλεπόμενων στο Εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο της Νέας Αλικαρνασσού. **(άρθρο 47)**

Η ανωτέρω απώλεια θα αναπληρωθεί από άλλες πηγές εσόδων του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης.

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2023

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

ΧΡ. ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠ. Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ



ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

**ΤΗΣ 1^{ης} ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 14^{ης} ΜΑΡΤΙΟΥ 2023**

ΜΕΛΗ: Ιωάννης Σαρμάς, Πρόεδρος, Σωτηρία Ντούνη, Μαρία Βλαχάκη, Άννα Λιγωμένου, Γεωργία Μαραγκού, Αγγελική Μαυρουδή, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Μαρία Αθανασοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη και Βασιλική Ανδρεοπούλου, Αντιπρόεδροι, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Γεωργία Τζομάκα, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Αργυρώ Μαυρομμάτη, Ευαγγελία Σεραφή, Γεωργία Παπαναγοπούλου, Βασιλική Πέππα, Ιωάννα Ρούλια, Ιωάννης Καλακίκος, Ιωάννης Βασιλόπουλος, Άννα Παπαπαναγιώτου και Ελένη Σκορδά, Σύμβουλοι. Οι Σύμβουλοι Θεολογία Γναρδέλλη, Αντιγόνη Στίη και Κωνσταντίνα Σταμούλη απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ ο Σύμβουλος Νικόλαος Βόγκας αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν. 4820/2021.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ: Σταμάτιος Πουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ελένη Αυγουστόγλου, Επίτροπος στην Υπηρεσία Επιτρόπου "Γραμματεία" του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΗ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο

**«Χορήγηση ειδικής σύνταξης στους παθόντες του σιδηροδρομικού
δυστυχήματος στην περιοχή των Τεμπών την 28η Φεβρουαρίου 2023
και στις οικογένειες όσων απεβίωσαν από το συμβάν αυτό.**

1. Σε όσους έπαθαν μόνιμη αναπηρία ποσοστού 50% και άνω λόγω του σιδηροδρομικού δυστυχήματος στην περιοχή των Τεμπών την 28^η Φεβρουαρίου 2023 καθώς και στις οικογένειες όσων απεβίωσαν από το συμβάν αυτό, χορηγείται από 1^{ης} Μαρτίου 2023 ειδική σύνταξη ίση με το τετραπλάσιο της πλήρους εθνικής σύνταξης των διατάξεων του άρθρου 7 του ν. 4387/2016 (Α' 85).
2. Η καταβολή της σύνταξης της παρ. 1 στις οικογένειες των θανόντων, διενεργείται, για κάθε πρόσωπο που απεβίωσε, ως εξής:
 - α. Σε περίπτωση έγγαμου θανόντος χωρίς τέκνα, το ποσό της σύνταξης καταβάλλεται ολόκληρο στον εν ζωή σύζυγο.

β. Σε περίπτωση έγγαμου θανόντος με τέκνα, το ήμισυ (1/2) του ποσού καταβάλλεται στον εν ζωή σύζυγο και το υπόλοιπο ισομερώς στα τέκνα του θανόντος μέχρι την ενηλικίωσή τους ή την ολοκλήρωση των σπουδών τους και πάντως όχι πέραν από τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους ή εφ' όρου ζωής εφόσον είναι άγαμα και ανίκανα για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος σε ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω. Μετά την απώλεια του δικαιώματος των τέκνων, το μερίδιό τους προσαυξάνει αυτό του εν ζωή συζύγου. Εάν ο εν ζωή σύζυγος αποβιώσει, παντρευτεί, συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή το δικαίωμά του τεθεί σε αναστολή, το μερίδιό του προσαυξάνει το μερίδιο των τέκνων.

γ. Σε περίπτωση χήρου ή διαζευγμένου ή άγαμου θανόντος με τέκνα, το ποσό καταβάλλεται ισομερώς στα τέκνα μέχρι την ενηλικίωσή τους ή την ολοκλήρωση των σπουδών τους και έως τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους ή εφ' όρου ζωής εφόσον είναι άγαμα και ανίκανα για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος σε ποσοστό 50% και άνω. Τα ηλικιακά όρια της περίπτωσης αυτής δεν ισχύουν για τα επόμενα δέκα (10) έτη.

δ. Σε περίπτωση άγαμου και άτεκνου θανόντος, το ποσό της σύνταξης καταβάλλεται στους γονείς του, κατανεμημένο σε ίσα μερίδια. Εάν ο ένας από τους δύο γονείς αποβιώσει το μερίδιό του προσαυξάνει το μερίδιο του εν ζωή γονέα.

ε. Σε περίπτωση άγαμου, άτεκνου και ορφανού θανόντος, το ποσό της σύνταξης καταβάλλεται ισομερώς στα αδέρφια μέχρι την ενηλικίωσή τους ή την ολοκλήρωση των σπουδών τους και έως τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους ή εφ' όρου ζωής εφόσον είναι άγαμα και ανίκανα για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος σε ποσοστό 50% και άνω. Τα ηλικιακά όρια της περίπτωσης αυτής δεν ισχύουν για τα επόμενα δέκα (10) έτη.

στ. Το δικαίωμα του εν ζωή συζύγου κρίνεται ανεξάρτητα από τη χρονική διάρκεια του έγγαμου βίου.

3. α. Το δικαίωμα της ειδικής σύνταξης της παρ. 1 διαπιστώνεται με πράξη του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εισοδηματικής Πολιτικής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία δίδεται εντολή πληρωμής αυτής.

β. Για την εγγραφή στο πληροφοριακό σύστημα των δικαιούχων της ειδικής σύνταξης της παρ. 1, την παρακολούθηση της καταβολής, τις μεταβολές στην προσωπική κατάσταση των δικαιούχων και γενικότερα για κάθε ζήτημα που αφορά την ειδική σύνταξη, αρμόδιο είναι το Ε' Τμήμα της Διεύθυνσης Εισοδηματικής Πολιτικής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, εφαρμοζομένων κατά περίπτωση για κάθε θέμα που δεν ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού, των οικείων διατάξεων που διέπουν τις Ειδικές Συντάξεις του Δημοσίου, με εξαίρεση τις διατάξεις που ορίζουν την καταβολή επιδομάτων ανικανότητας.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών θα καθοριστούν τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της ειδικής σύνταξης και οι λεπτομέρειες της διαδικασίας καταβολής της.

4. α. Η ειδική σύνταξη είναι αφορολόγητη, δε μεταβιβάζεται, δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιοσδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα, δεν κατάσχεται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με ήδη βεβαιωμένες οφειλές προς το Δημόσιο ή χρηματοδοτικά ή πιστωτικά ιδρύματα και καταβάλλεται ανεξαρτήτως της καταβολής κάθε άλλης σύνταξης ή μισθού.

β. Τυχόν αύξηση του ποσού της εθνικής σύνταξης των διατάξεων του άρθρου 7 του ν. 4387/2016 (Α' 85) λαμβάνεται υπόψη για την αύξηση της ειδικής σύνταξης της παρ. 1.».

Το ως άνω σχέδιο διάταξης, το οποίο, μαζί με την οικεία ανάλυση συνεπειών ρύθμισης και την από 10.3.2023 ειδική έκθεση του άρθρου 75 παρ. 3 του Συντάγματος περί της ετήσιας δαπάνης που προκαλείται στον Τακτικό Προϋπολογισμό από την εφαρμογή της, υποβλήθηκε για γνωμοδότηση στις 10.3.2023 στο Ελεγκτικό Συνέδριο με το 2/10736/ΔΕΠ/6.3.2023 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, διαβιβάσθηκε περαιτέρω αυθημερόν, με το ΓΕΕ Φ.17/122/66/10.3.2023 έγγραφο της Υπηρεσίας Επιτρόπου στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Τμήμα Μελετών και Γνωμοδοτήσεων του Δικαστηρίου. Το Τμήμα μετά την τήρηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 56 του ν. 4820/2021 διαδικασίας, επεξεργάστηκε σχέδιο γνωμοδότησης, το οποίο ακολούθως προωθήθηκε στη Μείζονα Ολομέλεια του Δικαστηρίου, προκειμένου να γνωμοδοτήσει, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος και το άρθρο 10 παρ. 1 του ανωτέρω νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου Σταμάτιος Πουλής διατύπωσε την ακόλουθη έγγραφη γνώμη:

«1. Εισάγουμε ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος προς γνωμοδότηση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 73 παρ. 2, 98 παρ. 1 περ. δ' του Συντάγματος καθώς και αυτές των άρθρων 10 παρ. 1 και 36 περ. β' του ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» (Α' 130), άρθρο συνταξιοδοτικού περιεχομένου, το οποίο μας απεστάλη με το με ΑΠ 2/10736/ΔΕΠ/6.3.2023 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, εκθέτουμε δε τα ακόλουθα:

2. Με τις προτεινόμενες διατάξεις συνταξιοδοτικού περιεχομένου, οι οποίες διαρθρώνονται σε ένα ενιαίο άρθρο, προβλέπεται η χορήγηση από το Δημόσιο ειδικής σύνταξης αφενός μεν σε όσους έπαθαν μόνιμη αναπηρία ποσοστού 50% και άνω κατά το σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023, αφετέρου δε στα μέλη των οικογενειών των θανόντων κατά το δυστύχημα αυτό.

3. Δοθέντος ότι με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις του προς γνωμοδότηση άρθρου προκαλείται συνταξιοδοτική δαπάνη που επιβαρύνει το Δημόσιο Ταμείο και ότι συνυποβάλλονται η ειδική έκθεση του άρθρου 73 παρ. 3 του Συντάγματος, σύμφωνα με την οποία το προκαλούμενο ετήσιο καθαρό κόστος ανέρχεται στο ποσό των 2 (δύο) εκατομμυρίων ευρώ περίπου, καθώς και έκθεση-ανάλυση των συνεπειών των προτεινόμενων ρυθμίσεων (άρθρο 75 του Συντάγματος), παραδεκτώς το ως άνω άρθρο εισάγεται προς γνωμοδότηση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

4. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις παρίστανται δικαιολογημένες, καθόσον το Ελληνικό Δημόσιο, ανεξαρτήτως εάν ως νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να φέρει, νομικώς, οιαδήποτε ευθύνη για την προκληθείσα εις βάρος των παθόντων και των οικογενειών τους ζημία, έχει ηθική υποχρέωση, δοθέντος ότι το δυστύχημα προκλήθηκε κατά τη λειτουργία νομικού προσώπου που ανήκει στον δημόσιο τομέα, να μεριμνήσει τόσο για την αναπλήρωση του εισοδήματος και την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης των παθόντων (μονίμως αναπήρων σε ποσοστό πλέον του 50%), όσο και στην απάλυνση της ψυχικής οδύνης που προκλήθηκε στα μέλη της οικογένειας των θανόντων.

5. Όσον αφορά στα μέλη της οικογένειας των θανόντων προβλέπεται, κατά περίπτωση, η χρηματική ικανοποίηση υπό τη μορφή συντάξεως του/της συζύγου, των τέκνων (προδήλως η έννοια του τέκνου εκφέρεται κατά τα κρατούντα στη συνταξιοδοτική νομοθεσία, ήτοι περιλαμβάνονται τα νόμιμα, τα νομιμοποιηθέντα, τα υιοθετηθέντα και όσα εξομοιώνονται με αυτά – άρθρο 12 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει) καθώς και, εάν ο αποβιώσας είναι άγαμος, άτεκνος και ορφανός, των αδελφών αυτού. Η πρόβλεψη για την χρηματική ικανοποίηση, ένεκα της προκληθείσης ψυχικής οδύνης, των αδελφών του αποβιώσαντος παρίσταται, επίσης, δικαιολογημένη, καθόσον στην ισχύουσα νομοθεσία, πρωτίστως δε στον Αστικό Κώδικα (σχ. άρθρα 57 και 932) υφίστανται ήδη αντίστοιχες ρυθμίσεις.

6. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και συνεκτιμωμένων των ειδικότερων νομοτεχνικών παρατηρήσεων-βελτιώσεων που προτάσσει ο ειδικός εισηγητής, προτείνουμε όπως η Ολομέλεια του Σώματος γνωμοδοτήσει θετικώς επί των ρυθμίσεων του εισαγομένου, συνταξιοδοτικού περιεχομένου, άρθρου.».

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ο Σύμβουλος Δημήτριος Τσακανίκας, μέλος του Τμήματος Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, παρουσίασε το σχέδιο της γνωμοδότησης που επεξεργάστηκε το ανωτέρω Τμήμα αναφορικά με τις επιμέρους ρυθμίσεις των προτεινόμενων διατάξεων και ενέκρινε σε διάσκεψή του, που έλαβε χώρα την 14η Μαρτίου 2023 σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 παρ. 1, 27 παρ. 1 περ. β' και 56 του ν. 4820/2021.

Επακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών της Μείζονος Ολομέλειας, τα οποία ενέκριναν την κάτωθι γνωμοδότηση.

Η γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

1. Η υπό γνωμοδότηση διάταξη έχει υποβληθεί στο Δικαστήριο συνοδευόμενη από την οικεία ανάλυση συνεπειών ρύθμισης καθώς και την ειδική έκθεση του άρθρου 73 παρ. 3 του Συντάγματος, στην οποία αποτυπώνεται η οικονομική επίπτωση που προκαλείται από την εφαρμογή τους.

2. Με την εν λόγω διάταξη, ενόψει και των όσων διαλαμβάνονται στην αιτιολογική έκθεση που περιλαμβάνεται στην ανάλυση συνεπειών που συνοδεύει τις ειδικότερες ρυθμίσεις της, προβλέπεται η χορήγηση από το Δημόσιο ειδικής σύνταξης στους παθόντες από το σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023 με μόνιμη αναπηρία ποσοστού 50% καθώς και στα μέλη των οικογενειών των θανόντων στο δυστύχημα αυτό, με σκοπό αφενός την αναπλήρωση του απολεσθέντος εισοδήματος των προσώπων αυτών από εργασία, η οποία στην περίπτωση θανάτου είναι ολική, αφετέρου στην απάλυνση της ψυχικής δοκιμασίας των παθόντων που επέζησαν και στην κατά το δυνατόν ανακούφιση των οικογενειών των θανόντων από την ψυχική οδύνη που προκάλεσε ο θάνατος του οικείου προσώπου τους.

3. Με τη διάταξη, που εισάγεται προς γνωμοδότηση, καθορίζεται το ύψος της θεσπιζόμενης ειδικής σύνταξης και ο τρόπος αναπροσαρμογής - αύξησής της, τα πρόσωπα που την δικαιούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις που απαιτείται να συντρέχουν για την απονομή της, η υπηρεσία του ΓΛΚ που είναι αρμόδια για τον κανονισμό και την εκτέλεση των οικείων πράξεων συνταξιοδότησης, ο τρόπος θέσπισης των λεπτομερειακών κανόνων που αφορούν στις διαδικασίες απονομής και πληρωμής της σύνταξης στους δικαιούχους και τέλος ο αφορολόγητος και ακατάσχετος χαρακτήρας της, ενώ περαιτέρω προβλέπεται και ο μη συμψηφισμός

του καταβαλλόμενου ποσού της με ήδη βεβαιωμένες οφειλές προς το Δημόσιο ή χρηματοδοτικά ή πιστωτικά ιδρύματα καθώς και η καταβολή της στο ακέραιο, ανεξαρτήτως λήψης από τον δικαιούχο άλλου ποσού σύνταξης ή μισθού.

4. Ειδικότερα με την υπό γνωμοδότηση διάταξη προβλέπεται, ότι:

A) Η ειδική σύνταξη, που χορηγείται στα ανωτέρω πρόσωπα αναδρομικά από την 1^η Μαρτίου 2023, επομένη του μοιραίου δυστυχήματος, ισούται με το τετραπλάσιο του ποσού της πλήρους εθνικής σύνταξης η οποία προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4387/2016, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί από 1.1.2023, και αυξάνεται, με την τυχόν αύξηση της εθνικής σύνταξης, που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 3 του ίδιου ως άνω νόμου (βλ. παρ. 1 και 4 περ. β' της υπό γνωμοδότηση διάταξης).

B) Η ειδική αυτή σύνταξη, για κάθε πρόσωπο που απεβίωσε, (i) καταβάλλεται ολόκληρη, εφόσον ήταν έγγαμος χωρίς τέκνα, στον/στη σύζυγο ανεξαρτήτως της χρονικής διάρκειας του έγγαμου βίου, (ii) επιμερίζεται, εφόσον ήταν έγγαμος με τέκνα, κατά 50% στον/στη σύζυγο και κατά το υπόλοιπο μέρος ισομερώς στα τέκνα του, μέχρι την ενηλικίωσή τους ή την ολοκλήρωση των σπουδών τους και πάντως όχι πέραν από τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους ή εφ' όρου ζωής εφόσον είναι άγαμα και ανίκανα για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος σε ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω, (iii) επιμερίζεται ισομερώς στα τέκνα του και μέχρι μία δεκαετία από την συμπλήρωση κατά περίπτωση των ανωτέρω ηλικιακών ορίων, εφόσον ήταν χήρος ή διαζευγμένος ή άγαμος με τέκνα, ενώ, σε περίπτωση μη ύπαρξης συζύγου και τέκνων, επιμερίζεται ισομερώς στους γονείς ή, εφόσον αυτοί έχουν προαποβιώσει, στα αδέρφια του. Στην τελευταία περίπτωση το επιμεριζόμενο κατά τα ανωτέρω ποσό της δικαιούμενης σύνταξης καταβάλλεται στα αδέρφια του θανόντος εφ' όρου ζωής, εφόσον είναι άγαμα και ανίκανα για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος σε ποσοστό 50% και άνω, ή έως και μία δεκαετία μετά την ενηλικίωσή τους ή την ολοκλήρωση των σπουδών τους ή, εάν αυτές δεν έχουν ολοκληρωθεί, τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους (βλ. παρ. 2 της υπό γνωμοδότηση διάταξης).

Γ) Οι λεπτομέρειες σχετικά με τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν από τους δικαιούχους για την χορήγηση σε αυτούς της ειδικής σύνταξης και την τηρούμενη διαδικασία καταβολής της θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η δε αρμοδιότητα έκδοσης των οικείων πράξεων συνταξιοδότησης εγγραφής στο πληροφοριακό σύστημα των δικαιούχων της ειδικής σύνταξης, παρακολούθησης της καταβολής αυτής στους δικαιούχους, και των επιγενόμενων μεταβολών στην προσωπική τους κατάσταση καθώς και κάθε άλλο διαδικαστικό ζήτημα που αφορά την σύνταξη αυτή, ανατίθεται στη Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Επίσης, σε ό,τι αφορά τα όργανα και τη διαδικασία πιστοποίησης του μόνιμου χαρακτήρα και του ποσοστού της αναπηρίας των παθόντων στο δυστύχημα των Τεμπών καθώς και τα λοιπά

θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις επιμέρους διατάξεις του υπό επεξεργασία άρθρου γίνεται ρητώς παραπομπή στις οικείες διατάξεις που διέπουν τις ειδικές συντάξεις του Δημοσίου με εξαίρεση εκείνες που ορίζουν την καταβολή επιδομάτων ανικανότητας (βλ. παρ. 3 της υπό γνωμοδότηση διάταξης).

Δ) Τέλος, η ειδική αυτή σύνταξη δεν φορολογείται, δεν μεταβιβάζεται, δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιοσδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα, δεν κατάσχεται, δεν συμψηφίζεται με ήδη βεβαιωμένες οφειλές προς το Δημόσιο ή χρηματοδοτικά ή πιστωτικά ιδρύματα και καταβάλλεται ολόκληρη στους δικαιούχους, ανεξαρτήτως της καταβολής σε αυτούς άλλης σύνταξης ή μισθού.

II. Γενικές παρατηρήσεις

5. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 73 παρ. 2, 74 και 75 παρ. 1 του Συντάγματος συνάγεται ότι τα νομοσχέδια, που υποβάλλονται προς γνωμοδότηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να έχουν συνταξιοδοτικές συνέπειες εξ αυτών που καθιερύουν την κατά το άρθρο 73 παρ. 2 γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να συνοδεύονται υποχρεωτικά από την οικεία αιτιολογική έκθεση και την οικεία έκθεση οικονομικών επιπτώσεων, εφόσον εξ αυτών προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Φορέα απονομής συντάξεων. Ήδη ο κοινός νομοθέτης προβλέπει στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 4820/2021 ότι τέτοια νομοσχέδια που καθιερύουν την γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αυτά που αφορούν σε «συντάξεις ή αναγνώριση υπηρεσίας για την παροχή δικαιώματος σύνταξης», ως εκ τούτου, αυτά που, εκ του αποτελέσματος, έχουν συνταξιοδοτικές συνέπειες.

6. Η γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχει διπλή λειτουργία στην έννομη τάξη. Αυτή αφενός αποσκοπεί στη διατύπωση παρατηρήσεων από νομοτεχνική άποψη και με γνώμονα τις αρχές της καλής νομοθέτησης καθώς και στον έλεγχο της συμβατότητας των προς ψήφιση διατάξεων με τις συνταγματικές διατάξεις καθώς και τις υπερκείμενης τυπικής ισχύος διατάξεις για την διευκόλυνση του έργου της Βουλής, αφετέρου στη διαφώτιση αυτής ώστε να προληφθεί η ψήφιση διατάξεων με μακροχρόνιες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες δύνανται να οδηγήσουν στην ανατροπή των οικονομικών προβλέψεων του φορέα απονομής συντάξεων και να θέσουν υπό διακινδύνευση τη δημοσιονομική βιωσιμότητα αυτού (βλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 2^{ης} Ειδ. Συν. της 25.5.2020, 4^{ης} Ειδ. Συν. της 3.11.2022, 17^{ης} Γεν. Συν. της 19.9.2022).

7. Η προτεινόμενη διάταξη, με την οποία ρυθμίζονται τα αναφερόμενα στις σκέψεις 3 και 4 θέματα, έχουν συνταξιοδοτικό περιεχόμενο και συνεπώς, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα στη σκέψη 5, παραδεκτώς εισάγονται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς γνωμοδότηση (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 4820/2021, Α' 130).

8. Κατά το άρθρο 73 παρ. 2 εδάφιο τελευταίο του Συντάγματος, τα συνταξιοδοτικά νομοσχέδια απαιτείται να είναι ειδικά, ενώ δεν επιτρέπεται

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
 ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ
 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
 (2014-2020)

καταρχήν η παρείσφρηση συνταξιοδοτικών διατάξεων σε μη ειδικό νόμο, ήτοι νόμο που αποσκοπεί στη ρύθμιση άλλων θεμάτων, μη συνταξιοδοτικών. Στην επιταγή αυτή του Συντάγματος συμμορφώνεται ο νομοθέτης και όταν οι θεσπιζόμενες συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις αφενός μεν ενταχθούν σε ιδιαίτερο κεφάλαιο νομοσχεδίου περιέχοντος και άλλες ρυθμίσεις, αφετέρου δε, στον τίτλο του νομοθετήματος αυτού, γίνει ειδική αναφορά στις συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που αυτό περιλαμβάνει (ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 4^{ης} Ειδ. Συν. της 3^{ης} Νοεμβρίου 2022, 2^{ης} Ειδ. Συν. της 17^{ης} Μαρτίου 2021, 2^{ης} Ειδ. Συν. της 25ης Μαΐου 2020, 2^{ης} Ειδ. Συν. της 8^{ης} Μαΐου 2017, 1^{ης} Ειδ. Συν. της 8^{ης} Μαρτίου 2017 και 1^{ης} Ειδ. Συν. της 20^{ης} Φεβρουαρίου 2012). Συνεπώς πρέπει το νομοθέτημα εντός του οποίου θα περιληφθεί η ειδική συνταξιοδοτική ρύθμιση να συμμορφωθεί με τις ανωτέρω απαιτήσεις.

9. Σύμφωνα με όσα διαλαμβάνονται στην από 10.3.2023 ειδική έκθεση του ΓΛΚ, που συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 75 παρ. 1 και 3 του Συντάγματος, από την εφαρμογή της υπό γνωμοδότηση διάταξης προκαλείται ετήσια δαπάνη σε βάρος του Τακτικού Προϋπολογισμού εκτιμώμενου ύψους 2.000.000 ευρώ, η οποία θα καλυφθεί από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του ειδικού φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Οικονομικών, η δε πληρωμή της θα διενεργηθεί από τον οικείο ΑΛΕ 2310989 «Λοιπές Μεταβιβάσεις σε φυσικά πρόσωπα και φορείς χωρίς νομική προσωπικότητα» του ως άνω ειδικού φορέα. Για την πληρέστερη τεκμηρίωση και παρακολούθηση των οικονομικών συνεπειών της ρύθμισης ο καθορισμός του ανωτέρω συνολικού ποσού της εκτιμώμενης δαπάνης, με γνώμονα τον καταμετρημένο αριθμό των θανόντων και των τραυματιών του σιδηροδρομικού ατυχήματος στα Τέμπη, χρήζει περαιτέρω ανάλυσης, ούτως ώστε να προκύπτει σαφώς ο υπολογισμός του ποσού της δαπάνης που εκτιμάται να επιβαρύνει τις πιστώσεις του οικείου ΑΛΕ του ειδικού φορέα για κάθε κατηγορία δικαιούχων της ειδικής σύνταξης (παθόντες με μόνιμη αναπηρία άνω του 50% και μέλη οικογενειών θανόντων).

10. Λαμβάνοντας υπόψη ότι, με βάση τις διατάξεις του υπό γνωμοδότηση άρθρου η ειδική σύνταξη που θα λάβουν οι παθόντες από το σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023 καθώς και τα μέλη των οικογενειών των θανόντων στο δυστύχημα αυτό κανονίζονται από ειδική υπηρεσία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και καταβάλλονται εξ ολοκλήρου από το Δημόσιο σε βάρος ειδικών πιστώσεων του κρατικού προϋπολογισμού, απαιτείται, χάριν των κανόνων και των αρχών της καλής νομοθέτησης, να προβλεφθεί ρητώς στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 η μη υπαγωγή τους στο ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΕΦΚΑ.

III. Ειδικές παρατηρήσεις

Επί της παρ. 1

11. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν καταλαμβάνει ρητώς περιπτώσεις αγνοουμένων για τους οποίους με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες και τα διδάγματα της κοινής πείρας υφίστανται μεν ισχυρότατες ενδείξεις ότι ο θάνατός τους είναι βέβαιος και οφείλεται στο σιδηροδρομικό δυστύχημα της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023 στα Τέμπη, πλην, αυτός δεν μπορεί να πιστοποιηθεί λόγω μη εύρεσης σορού ή μέρους αυτής, προκειμένου οι αρμόδιες υπηρεσίες να προβούν στην ταυτοποίησή τους με τη λήψη και σύγκριση γενετικού υλικού από συγγενικά τους πρόσωπα. Ζήτημα, ωστόσο, εν προκειμένω δεν τίθεται, ενόψει του περί θανάτου τεκμηρίου που εισάγεται με τη διάταξη του άρθρου 39 ΑΚ, βάσει της οποίας επιτρέπεται η σύνταξη της οικείας ληξιαρχικής πράξης θανάτου και η συμπερίληψη της περίπτωσης αυτής στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της ως άνω διάταξης, χωρίς την προσφυγή από τους ενδιαφερομένους στη χρονοβόρα διαδικασία που προβλέπεται στις περί αφανείας διατάξεις των άρθρων 40 επ. του ίδιου Κώδικα.

Επί των περ. β' και γ' της παρ. 2

12. Η αναφορά στις ανωτέρω διατάξεις σε τέκνα του έγγαμου, ή χήρου ή διαζευγμένου θανόντος στο δυστύχημα των Τεμπών της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023, χωρίς να αποσαφηνίζεται εάν σε αυτά περιλαμβάνονται και όσα έχουν υιοθετηθεί από αυτόν ή γεννηθεί εκτός γάμου και ακολούθως νομιμοποιήθηκαν ή αναγνωρίστηκαν δικαστικά ή έχουν γεννηθεί μετά τη σύναψη συμφώνου συμβίωσης του θανόντος, ενδέχεται να προκαλέσει ερμηνευτικά ζητήματα για το κατά πόσο τα τέκνα αυτά δικαιούνται μερίδιο στο ποσό της ειδικής σύνταξης που καταβάλλεται στα γεννηθέντα εντός γάμου τέκνα του θανόντος γονέα τους.

Επί των περ. γ' και ε' της παρ. 2

13. Η μη ισχύς για 10 έτη των ηλικιακών ορίων που οι ανωτέρω περιπτώσεις της παρ. 2 του υπό γνωμοδότηση άρθρου προβλέπουν, ως προϋπόθεση για τη καταβολή της ειδικής σύνταξης στα τέκνα χήρου ή διαζευγμένου ή άγαμου θανόντος στο σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023 καθώς και στα αδέρφια άτεκνου και ορφανού θανόντος στο ίδιο δυστύχημα, κρίνεται δικαιολογημένη, καθώς θεσπίζεται ως αντιστάθμισμα στον κίνδυνο η σύνταξη αυτή να καταβληθεί στην ανωτέρω κατηγορία δικαιούχων για περιορισμένο χρονικό διάστημα και δεν θέτει ζητήματα άνισης μεταχείρισης σε σχέση με τα τέκνα έγγαμου θανόντος στο εν λόγω δυστύχημα, για τα οποία αντίστοιχη πρόβλεψη δεν υπάρχει. Τούτο δε διότι με τη συμπλήρωση των ηλικιακών αυτών ορίων το μερίδιο της ειδικής σύνταξης που ελάμβαναν ως τέκνα έγγαμου θανόντος προσαυξάνει το μερίδιο της σύνταξης που λαμβάνει ο/η εν ζωή σύζυγος, με συνέπεια να επιμηκύνεται χρονικά η καταβολή της σύνταξης στη γαμική οικογένεια του θανόντος και έτσι να πληρείται ο σκοπός της ρύθμισης, με

την οποία επιδιώκεται μεταξύ άλλων η οικονομική τους στήριξη από την ολική απώλεια εισοδήματος που προκάλεσε το απρόσμενο και βίαιο συμβάν του θανάτου του συζύγου και γονέα τους αντίστοιχα.

Επί της περ. β΄ της παρ. 3

14. Η παραπομπή, για όσα θέματα δεν καλύπτονται από τις ρυθμίσεις της υπό γνωμοδότηση διάταξης, στις οικείες διατάξεις που διέπουν τις ειδικές συντάξεις του Δημοσίου, όσον αφορά τουλάχιστον τα όργανα και τις διαδικασίες εξέτασης των παθόντων του δυστυχήματος και πιστοποίησης της φύσης και του ποσοστού αναπηρίας τους, θα προκαλέσει σοβαρά ερμηνευτικά προβλήματα, αφού οι διατάξεις στις οποίες γίνεται παραπομπή περιλαμβάνουν, σε πολλές περιπτώσεις, αποκλίνουσες μεταξύ τους ρυθμίσεις. Συνεπώς, για λόγους ασφάλειας δικαίου, σαφήνειας και προβλεψιμότητας, θα πρέπει να προσδιοριστεί ειδικώς και με σαφήνεια στη διάταξη, είτε αυτοτελώς, είτε με παραπομπή σε συγκεκριμένες διατάξεις της κείμενης συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, το όργανο που θα γνωματεύσει για τον μόνιμο χαρακτήρα και το ποσοστό της αναπηρίας των παθόντων στο δυστύχημα, η διαδικασία που απαιτείται να τηρηθεί καθώς και για το εάν και με ποιους όρους και προϋποθέσεις θα επαναξιολογείται σε τακτά χρονικά διαστήματα ο μόνιμος χαρακτήρας και το αρχικώς διαπιστωθέν ποσοστό της αναπηρίας τους.

Μετά το τέλος της συνεδρίασης, η οποία διεξήχθη με τηλεδιάσκεψη με τη χρήση της επίσημης κρατικής πλατφόρμας e-Presence.gov.gr (βλ. Πρακτικά Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου 8^{ης} Γεν. Συν. της 29.4.2020), συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, υπογράφεται από τον ίδιο και τη Γραμματέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Για την ακρίβεια
Η Γραμματέας
Ελένη Αυγουστόγλου

